

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul analizei pieței de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe și a pieței de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum și la proiectele de Hotărâri ale Consiliului de Administrație al ANRCETI privind măsurile de reglementare preventivă ale piețelor date

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectelor și finalitățile urmărite

În conformitate cu art. 57 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), identifică piețele relevante și efectuează analize de piață pe aceste piețe în scopul determinării faptului dacă piața relevantă este suficient de competitivă. În urma unei asemenea analize, ANRCETI are dreptul să impună, să mențină, să modifice sau să revoce obligațiile față de furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice.

De asemenea, art. 61 alin. (1) al aceleiași legi prevede că ANRCETI efectuează analiza piețelor relevante în termen de 3 ani de la stabilirea unei măsuri anterioare privind piețele respective.

2. Principalele prevederi ale proiectelor și evidențierea elementelor noi

ANRCETI a efectuat, în a 6-a iterație, analiza următoarelor piețe relevante:

- piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe (Piața 4);
- piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum (Piața 5).

Procesul de analiză a piețelor presupune parcurgerea a 3 etape: identificarea piețelor relevante, analiza în detaliu a piețelor și determinarea obligațiilor preventive care urmează a fi impuse/menținute.

1. *Identificarea pieței de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe și a pieței de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum*

Urmare a efectuării analizei privind identificarea Piețelor 4 și 5, concluzia ANRCETI privind definirea pieței de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe și a pieței de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum nu diferă de cea anterioară în ceea ce privește limitele pieței.

Pe parte de dimensiune geografică, în funcție de condițiile concurențiale locale:

1) piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe este caracterizată de existența a două piețe geografice subnaționale, aflate în limitele teritoriului aflat sub controlul autorităților constituționale:

- Piața geografică subnațională 4a;
- Piața geografică subnațională 4b.

2) piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum este caracterizată de existența a două piețe geografice subnaționale, aflate în limitele teritoriului aflat sub controlul autorităților constituționale:

- Piața geografică subnațională 5a;
- Piața geografică subnațională 5b.

De asemenea, ANRCETI a aplicat Testul celor trei criterii care a demonstrat că aceste piețe sunt în continuare susceptibile reglementării preventive.

2. *Analiza în detaliu a pieței de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe și a pieței de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum*

Analiza detaliată, în care au fost examinate o serie de criterii pe care ANRCETI le

consideră corespunzătoare pentru piețele date, a arătat că S.A. "Moldtelecom" continuă să dețină puterea semnificativă pe piețele 4 și 5 și urmează a fi desemnată de către Consiliul de Administrație al ANRCETI drept furnizor cu putere semnificativă pe piețele respective.

3. *Determinarea obligațiilor preventive care urmează a fi impuse/menținute*

În urma analizei, în conformitate cu articolul 61 din Legea nr. 241/2007, ANRCETI are dreptul să impună, să mențină, să modifice sau să revoce obligațiile furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice.

Astfel, ținând cont de condițiile concurențiale diferite la nivel subnațional de pe piața cu amănuntul de acces în bandă largă, ANRCETI a ajuns la următoarele concluzii privind obligațiilor speciale preventive:

1) pe piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe ANRCETI consideră necesar să păstreze obligațiile impuse în sarcina S.A. „Moldtelecom” prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 42/2017 pe Piața 4 cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe geografică:

✓ Obligația de asigurare a accesului la infrastructura de canalizație și stâlpi telefonici, inclusiv dimensionarea corespunzătoare a capacităților de canalizație nou construite să poată găzdui cablurile a câțiva furnizori;

✓ Obligația de asigurare a accesului la infrastructura de canalizație și stâlpi în vederea pozării cablurilor indiferent dacă acestea sunt utilizate pentru accesul la bucla locală a furnizorului ofertant sau dacă furnizorii solicitanți pozează aceste cabluri pentru a-și dezvolta propria rețea de acces sau de transport;

✓ Obligația de asigurare, pe piața geografică subnațională 4b a următoarelor tipuri de acces la rețeaua proprie:

- accesul necondiționat la bucla și subbucla locală de cupru;
- accesul la bucla locală optică acolo unde aceasta înlocuiește buclele locale de cupru;
- accesul la buclele locale optice;
- accesul de tip VULA, inclusiv a facilităților asociate;
- serviciul de „backhaul”;
- servicii de colocare a echipamentelor.

✓ Obligația de asigurare a transparenței, prin publicarea:

- ofertei de referință pentru accesul (ORA), care reprezintă un angajament public de a furniza oricărui furnizor-solicitant servicii de acces la bucla/sub-bucla locală de cupru și acces la bucla locală de fibră optică și a serviciilor conexe acestora;

- ofertei de referință pentru acces la canalizație (ORAC), care reprezintă un angajament public de a furniza oricărui furnizor-solicitant servicii de acces la canalizația telefonică operată și a serviciilor conexe acestui;

- ofertei de referință pentru acces la stâlpi (ORAS), care reprezintă un angajament public de a furniza oricărui furnizor-solicitant servicii de acces la stâlpii telefonici și a serviciilor conexe acestui;

✓ Obligația de neadmitere a discriminării;

✓ Obligații privind controlul tarifelor, inclusiv obligații de fundamentare a tarifelor în funcție de costul LRIC+ sau, în lipsa unui model LRIC+ corespunzător, să stabilească tarifele în condiția că acestea nu ar depăși costurile deplin alocate;

✓ Obligația privind ținerea evidenței contabile separate.

2) pe piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum:

1) necesară păstrării obligațiilor speciale preventive pe piața 5b care vizează:

• obligația de asigurare a accesului la rețeaua proprie, la infrastructura asociată și de utilizare a acestora, precum și furnizarea serviciilor conexe cum ar fi colocarea și serviciul

backhaul;

- obligația de asigurare a transparenței, prin publicarea unei Oferte de Referință pentru servicii de *Bitstream* (ORB);
- obligația de neadmitere a discriminării;
- obligații privind controlul tarifelor, inclusiv obligații de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri;
- obligația privind ținerea evidenței contabile separate.

Remediile propuse a fi menținute sunt aplicabile accesului WCA prin bucla/sub bucla locală constituită din fire de cupru, precum și accesului la buclele locale de fibră optică.

a) oportună retragerii obligației de oferire a serviciilor de acces prin bitstream la bucla/sub-bucla locală, de asigurare a transparenței, de neadmitere a discriminării și a obligației privind controlul tarifelor de pe piața 5a.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Nu necesită.

4. Fundamentarea economico-financiară

Costuri suplimentare, legate de elaborarea și implementarea prezentelor proiecte de Hotărâri ale Consiliului de Administrație al ANRCETI nu sunt necesare.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectele de Hotărâri ale Consiliului de Administrație al ANRCETI sunt elaborate în temeiul și în conformitate cu cerințele legislației naționale și europene, nu vine în contradicție cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Astfel, în urma aprobării prezentelor proiecte de Hotărâri ale Consiliului de Administrație al ANRCETI nu va fi necesară modificarea sau completarea cadrului normativ conex.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul analizei și proiectele de Hotărâri ale Consiliului de Administrație al ANRCETI au fost plasate pe pagina web oficială a ANRCETI www.anrceti.md, compartimentul *Transparența decizională*, secțiunea *Consultări pe pagina web*, pentru perioada 28.11.2023 – 19.12.2023.

În cadrul consultării publice nu au parvenit propuneri și recomandări la proiectele date.

7. Consultările expertizei de compatibilitate

Nu necesită.

8. Constatările expertizei anticorupție

Vor fi incluse ulterior, în caz că vor fi realizate.

9. Constatările expertizei juridice

Vor fi incluse ulterior, în caz că vor fi realizate.

10. Constatările altor expertize

Vor fi incluse ulterior, în caz că vor fi realizate.

Director adjunct ANRCETI

Silvia BOJOGA